

El clúster TIC ja supera les 40 empreses

El repte dels pròxims anys és generar més recursos humans en el sector al territori

JORDI SALVAT Tarragona ACTUALITZADA EL 17/02/2016 11:33

2

0

TIC Catalunya Sud organitza esdeveniments de networking amb les empreses, com aquesta a les bodegues de Muller. / TICSUD

Poc més de tres anys després de la seva creació, el Clúster TIC Catalunya Sud, amb seu a Reus, s'ha convertit en una referència del sector de les tecnologies de la informació i comunicació a Catalunya. Disposa de més de 40 empreses associades i un volum de 1.300 treballadors. Des dels inicis a Tecnoressa i la ciutat de Reus, el clúster ha fet un salt territorial i el seu àmbit geogràfic ara per ara és tot el Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre.

D'aquí el nom de Catalunya Sud. L'objectiu fonamental del clúster és promoure i contribuir a la competitivitat en la cadena de valor del sector al seu territori d'influència i ha permès impulsar la col·laboració entre les empreses i desenvolupar oportunitats de negoci, a més de potenciar la formació en el sector i establir grups de treball amb el territori per fomentar la recerca.

El gran repte: els recursos humans

El principal problema que afronta el Clúster TIC Catalunya Sud és la dificultat de les empreses que el formen per trobar nous recursos humans, segons apunta el seu president i regidor de Promoció Econòmica i Ocupació de l'Ajuntament de Reus, Marc Arza. Les principals empreses del clúster necessiten incorporar més treballadors nous, que surten graduats cada any de la Universitat Rovira i Virgili.

"Estem fomentant accions en instituts de secundària per explicar als alumnes les possibilitats professionals en el món de la informàtica. També s'ha impulsat la formació professional dual en quatre instituts del territori i, d'aquesta manera, hi ha una vintena d'alumnes que a partir del segon curs ja treballen en empreses", explica Arza.

Coordinació entre universitat i empreses

Des de la Universitat Rovira i Virgili es comparteix aquesta preocupació i s'hi dediquen molts esforços. El director del departament d'Enginyeria Informàtica de la URV, Jordi Castellà, explica que al grau d'enginyeria informàtica han aconseguit passar de 90 alumnes matriculats el curs passat fins als 110 en l'actual. A més, al grau de telecomunicacions se'n matriculen entre 20 i 30 a l'any. Els nous estudis que vol crear la URV de cara al curs 2018/2019 -un grau i un màster- s'estan preparant en coordinació estreta amb les empreses del clúster per cobrir les necessitats a través dels plans d'estudi.

"El gran objectiu ara és reduir l'índex d'abandonament, que se situa al voltant d'un 50%. Enginyeria informàtica és una carrera dura i els alumnes s'han de mentalitzar que han de treballar molt però que tindran un gran futur professional i unes bones perspectives econòmiques", apunta Castellà, que destaca també altres iniciatives que estan portant a terme com beques i premis per a treballs de recerca als instituts de secundària.

Grups de treball per impulsar la recerca

La recerca és un altre dels objectius del clúster. El turisme i les *smart cities* són objecte de grups de treball i està en marxa un projecte del sector de la química amb l'objectiu d'impulsar la implicació de les empreses del territori. La Fundació Tarragona Smart Mediterranean City lidera precisament el grup de treball sobre les *smarts cities*. i el Parc Científic i Tecnològic de Turisme i Oci de la URV té un paper cabdal en el grup de recerca sobre turisme. També tenen un pes important els sectors de la salut i l'agroalimentari.

Un dels problemes que s'han trobat al clúster, per desconeixement de la vitalitat del sector al territori, és que clients potencials recorren sovint a empreses de fora per tirar endavant els seus projectes. El clúster també guia les empreses a l'hora d'aconseguir ajudes, com és el cas dels fons europeus. Ja n'hi ha dues que ho han aconseguit. A més de 44 empreses del territori i altres que hi treballen, com Telefónica, també són socis del clúster l'Ajuntament de Reus, la URV, la Cambra de Reus i la Fundació Tarragona Smart Mediterranean City.

Retorn del talent que ha hagut de marxar

Un dels objectius que es marca el clúster, segons apunta el seu president, Marc Arza, és el retorn dels professionals que després dels estudis es van quedar a treballar a Barcelona o altres ciutats europees: "Quan aquests professionals ja han superat els 30 anys i volen formar una família, hem de facilitar que tornin a casa i puguin treballar en empreses del clúster. Hem d'atreure talent".

Un cop establert, toca mirar cap al futur

Castellà, de la URV, fa una valoració molt positiva de la trajectòria del clúster: "Era necessari per al territori. Des de la universitat tenim ara un únic punt de contacte amb les empreses i no ens cal anar una a una. El clúster encara pot créixer més els pròxims anys gràcies a l'impuls del sector però també a la seva ubicació, ja que les comunicacions són molt bones i el port de Tarragona està molt a prop".

D'altra banda, Arza apunta que l'objectiu que es plantegen des del clúster en els pròxims anys és créixer en qualitat, aconseguir que les empreses guanyin en generació de riquesa i en projectes comuns.

"Estem generant un marc de confiança entre empreses"

Carles Castilla forma part de la junta del Clúster TIC Catalunya Sud en representació de Grupo Castilla, una de les empreses fundadores de l'associació. Té una plantilla de 118 empleats -gairebé la meitat al *back-office* amb seu a Riudoms- i té una trajectòria de 37 anys en el desenvolupament i implantació de solucions integrals per a la gestió de recursos humans i nòmina en empreses, administracions i despatxos professionals. El 2015 va facturar 8,4 milions d'euros.

"Al territori del clúster nosaltres som uns grans desconeguts, perquè tenim un 99% dels clients en altres punts de l'Estat. Formar-ne part ens ha permès donar-nos a conèixer a altres operadors del sector TIC i generar un marc de confiança per impulsar projectes conjunts. Actualment estem treballant amb dues empreses del sector complementàries amb la nostra en l'àrea dels recursos humans", explica Castilla.

Segons el directiu del Grupo Castilla, el futur immediat del clúster és generar un lobi entre les empreses que en formen part per captar nous clients fora del territori, a més de col·laborar per guanyar competitivitat i potenciar la formació amb la coordinació amb la URV, així com organitzant cursos al territori que ara s'han d'anar a fer fora.

Com arrenca TIC Catalunya Sud?

El grup IBM va anunciar l'octubre del 2012 la creació d'un centre d'innovació tecnològica (CENIT), gestionat per la companyia del grup INSA a les dependències de Tecnoedessa. Aquest centre havia de prestar serveis a la Generalitat i va representar la creació de desenes de llocs de treball.

Des de la regidoria d'Innovació, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Reus, encapçalada per Marc Arza, es va prendre consciència de les potencialitats de l'incipient clúster de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) de la capital del Baix Camp, on ja s'havien instal·lat empreses com T-Systems -amb un centenar de treballadors-, Ticnova i algunes empreses més petites, a banda del CESICAT -l'agència governamental de la ciberseguretat a Catalunya- i l'existència la càtedra UNESCO en privadesa de dades la Universitat Rovira i Virgili, coordinada pel doctor Josep Domingo-Ferrer.

Més enllà de Barcelona i Sant Cugat del Vallès, Reus podia superar altres llocs que estaven concentrant empreses TIC com Mataró i Lleida.

La suma de la URV, les empreses, el CESICAT i l'Ajuntament de Reus -amb departament potent d'informàtica amb més de 30 persones- va donar lloc al naixement del Clúster TIC Catalunya Sud, amb l'objectiu d'anar més enllà de Reus i comarca i abastar el Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre. Actualment ja disposa de 44 empreses i 1.300 llocs de treball directes.

El clúster s'estructura amb una assemblea de socis, una junta directiva i d'un *cluster manager*.

